

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام علی ابراهیم کذلک نجزی المحسنین انه من عبادالمومنین

سه سال پیش در ایام شهادت امام رضا رییس جمهور ایران شد و در ایام ولادت امام رضابه شهادت رسید چقدر عنوان شهید برآزنده توست

تازه دیشب تورا شناختیم انتظار و بی خبری ، اضطراب و دلواپسی، اشتیاق مردمی و دعای جمعی مردم برای سید ابراهیم

آری سلام بر ابراهیم اینچنین خداوند محسنین را جزا می دهد او از بنده های مومن خدا بود امیر مؤمنان (ع) در آخرین روز حیات خود از یکی از یاران خود به نام صعصعة بن صوحان این چنین یاد می کند؛ «والله ما كنت الا خفيف المؤونة كثير المعونة - به خدا قسم، تو نبودی مگر مردی سبکبار و کم هزینه اما بسیار کمک کار و پر ارزش.» (سفينة البحار، ج 2، ص 30 ماده صعب، و رجال کشی، ص 67، ح 121)

یک شخصیتی بنام «زید بن صوحان» در جمل شهید شد که از عبّاد مشهور و زهاد معروف و سخنوان عظیم الشان بود، لحظه ای که در جنگ جمل به زمین افتاد و غرق به خون شد... حضرت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه رفتند و بالای سر او نشستند و سر او را به دامان گرفتند و فرمودند: **رَحِمَكَ اللَّهُ يَا زَيْدَ** ای زید ان شاء الله که خدای متعال تو را رحمت کند، **قَدْ كُنْتَ خَفِيفَ الْمَوْتَةِ عَظِيمَ الْمَعُونَةِ** «تو خیلی کم هزینه بودی، هیچ وقت در دسر درست نکردی اما همیشه کمک تو حاضر بود و کمک تو بزرگ بود.

«زید بن صوحان» به سختی سر خود را بلند کرد و چشم خود را باز کرد و عرض کرد: **وَ أَتَى فُجَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ** «ان شاء الله که خدای متعال به شما جزای خیر بدهد ای امیرالمؤمنین که ما را هدایت کردید،

در دهه 60، یکی از مدیران بلندپایه نظام جمهوری اسلامی که داری خط مشی خاص مدیریتی بود که در آن برهه حساس کشور وی را از دیگر مسؤلان متمایز می کرد شهید محمدعلی رجایی بود او که تمام توجه خود را به مردم معطوف کرده بود و از تشریفات اداری پرهیز می کرد، به جوانگرایی اهمیت می داد و با پرکاری مسئولیت خود را به انجام می رساند.

تبلور این خصیصه‌های مدیریتی در شخصیت یکی از مسئولین عالی‌رتبه جمهوری اسلامی در دهه 60، موجب شد تا بعد از گذشت سال‌ها، از شهید رجایی به عنوان یک مدیر کارآمد و طراز انقلاب از او یاد شود.

به فرموده رهبر معظم انقلاب اسلامی «[شهید رجایی و شهید باهنر] در همان مدت کوتاه مسئولیتشان، طوری عمل کردند که از خودشان برای ما الگو باقی گذاشتند» و «حقیقتاً با تلاش سختی که کردند، با تحملی که به خرج دادند و با تمسکی که به عقیده و ایمان خودشان در عمل ورزیدند، موجب شدند که ما امروز بتوانیم برای تعریف مدل مورد نظر خودمان، اسم و یاد این‌ها را مطرح کنیم.

از مهم‌ترین ویژگی‌های دوران شهید رجایی به عنوان مدیر در طراز انقلاب و نظام اسلامی به چند نمونه اشاره می‌شود که مصادیق آن قابل تطبیق با شهید آیه الله سید ابراهیم ریسی می‌باشد

پرکاری

از مؤلفه‌های مدیریتی شهید رجایی می‌توان به پرکاری وی اشاره کرد. همسر شهید رجایی با تاکید بر این مهم می‌گوید: «در دورانی که مشاور وزیر آموزش و پرورش بود، با اینکه خیلی دیر وقت به خانه می‌آمد، اما همیشه همراه خودش پرونده‌های زیادی می‌آورد...»

صادق عزیزی که خود از نزدیک شاهد پرکاری شهید رجایی بود می‌گوید: «خود من بارها شاهد بودم محافظی که همیشه پشت سر آقای رجائی سر حال و هوشیار مراقب اطراف بود، آخر شب یعنی ساعت 12 و 5/12 شب که می‌شد دیگر نمی‌کشید و مدام چرت می‌زد و آثار خواب و علائم خستگی در چهره‌اش پیدا بود. چون همه اعضای هیئت و محافظین همراه ایشان از ساعت اولیه صبح که بیدار می‌شدند به همراه ایشان از ساعت اولیه صبح که بیدار می‌شدند به همراه ایشان از ساعت اولیه صبح که بیدار می‌شدند به همراه ایشان در برنامه‌های کاملاً فشرده ساعت به ساعت از نقطه‌ای به نقطه‌ای دیگر می‌رفتند و لذا خیلی خسته می‌شدند اما ایشان گویی اصلاً چیزی به نام خستگی نمی‌شناسند.»

احمد صانعی نیز با تاکید بر پرکاری شهید رجایی می‌گوید: «آقای رجائی فرد پرکاری بود، خودش به مناسبتی گفته بود که من خستگی را خسته کرده‌ام. بارها شاهد بودم به دلیل این‌که از صبح خیلی زود تا پاسی از شب یکسره کار می‌کرد، پزشک به محل کار او می‌آمد و به او آمپول می‌زد. با این حال نسبت به کار اصلاً احساس خستگی نمی‌کرد.»

در مورد آیه الله ریسی سفرهای متعدد و جلسات پشت سرهم و حضور میدانی یکی از مهم ترین شاخصه های ایشان می باشد

توجه به محرومین

توجه به محرومین و مناطق محروم از دیگر مؤلفه های مهم مدیریتی شهید رجایی بود که به گواه دوستان و اطرافیان، شهید رجایی همواره به آن پایبند بود. محمد سلامتی وزیر کشاورزی در دوران شهید رجایی با اشاره به اهمیت این موضع و طرح آن در اولین جلسه دولت می گوید: دیگر مصوبه اولین جلسه دولت تعیین حقوقی برای پیرمردان و از کار افتادگان روستاها بود که مقرر شد نفری سیصدتومان به آنها حقوق داده شود. آقای رجائی با طرح این پیشنهاد در اولین جلسه دولت نشان داد که جهت گیری دولت او به سمت کمک به محرومین و مستضعفین است.

جوان گرایی

جوان گرایی و توجه جدی به حضور جوانان در عرصه مدیریتی کشور دیگر مؤلفه مهم مدیریتی شهید رجایی بود که همواره آن را سرمشق خود برای گزینش افراد قرار داده بود. یکی از دوستان و همکاران او با اشاره به این روحیه می گوید: آقای رجائی فرد بسیار عاقل و مدیری بود. گاه حرف هایی را که خودش صلاح نمی دید بزند از زبان دیگران کمک می گرفت. از جمله وقتی در جلسه ای بحث بر سر به کارگیری نیروهای مناسب بود، قبل از جلسه به من گفت: چون در این جمع تو از همه جوان تر هستی، سعی کن در کارها از نیروی جوان بیشتر از دیگران استفاده کنی، چون کار را باید جوانان بکنند. نظر ایشان این بود که هرچند افرادی که 20 سال خدمت کرده اند تجربه دارند و باید از آنان استفاده کرد، ولی اینان هرچه داشته اند رو کرده اند. ایشان فکر خودش را از طریق من به جلسه سرایت داد و بعد هم در انتخاب وزراء و همکاران خود به این عامل مهم جوان گرایی در مدیریت کاملاً وفادار ماند.

پیگیری امور تا حصول نتیجه نهایی

از دیگر مؤلفه‌های مدیریتی شهید رجایی می‌توان به جدیت وی در امر خدمت‌رسانی و رفع مشکلات مردم اشاره کرد. به گفته احمد صانعی: از کارهای خوب آقای رجایی در دوران نخست‌وزیری تشکیل دفتر پیگیری بود. این دفتر مأموریت داشت تمامی نامه‌ها و مراجعات مردم را ثبت کند و جهت اقدام به وزارت‌خانه‌ها بفرستد و تا آن‌جا که نامه به دست مسئول مربوطه می‌رسید کار را دنبال می‌کرد. بر این اساس، دفتر پیگیری که مجاور دفتر ایشان بود، همواره مملو از جمعیت بود که برای حل مشکل خود به آن‌جا مراجعه می‌کردند. این دفتر نقش خیلی مهمی در حل مشکلات مردم داشت و بیانگر دیدگاه آقای رجایی در اهمیت دادن به مردم و تلاش در جهت رفع نیازهای آنان بود.»

توجه به سادگی و دوری از تشریفات

از دیگر مؤلفه‌های مدیریتی شهید رجایی می‌توان به سادگی محیط کار اشاره کرد. بهزاد نبوی در مورد این ویژگی مدیریتی شهید رجایی می‌گوید: «از اولین مصوبات دولت آقای رجایی این بود که وزرا باید در بدترین اتاق‌های مجموعه وزارتی مستقر بشوند و خود ایشان اتاق کوچک منشی‌ها را به عنوان اتاق کار انتخاب کرده بود. این‌ها همه برای این بود که مثل سابق بهترین اتاق‌ها در اختیار وزراء و معاونان آن‌ها قرار ندهند که تدریجاً خلیقات مسئولین تغییر کرده و اسیر پست و مقام شوند.»

صادق عزیزی نیز می‌گوید: وقتی آقای رجائی به نخست‌وزیری آمد، پس از بازبینی اتاق کار و اتاق‌های همجواری، اتاق سابق نخست‌وزیری را به اتاق دفتر و منشی‌اش اختصاص داد که اتاق بزرگی در ابعاد 5 در 8 متر بود و اتاق منشی و دفتر سابق نخست‌وزیری را که یک اتاق کوچک بود، برای خودش انتخاب کرد. چون اتاق ایشان طوری بود که جلوتر از اتاق دفتر و منشی بود و هر کس قرار بود با ایشان ملاقات کند یک‌راست وارد اتاق نخست‌وزیر می‌شد. آقای رجائی با این کار می‌خواست از این لحاظ هم دچار تشریفات مقام و موقعیت نخست‌وزیری نشود.

بنا بر خاطرات محمدحسین رفیعی طاری: شهید رجایی می‌گفت من اتاق کوچک را بیشتر دوست دارم، چون اتاق بزرگ ممکن است آدم را تحت تأثیر قرار بدهد که احساس کند که خیلی مهم است. چون هر کس که از درب وارد می‌شود و سلام می‌کند باید 10 متر راه بیفتد تا به من برسد.

به شهادت دوستان و آشنایان، شهید رجائی در مسافرت‌هایی که داشت بنایش بر این بود که این سفرها با حداقل امکانات و تشریفات صورت گیرد. او می‌گفت: داخل مردم بودن و بی‌تشریفات

مسافرت کردن می‌تواند به ما این کمک مهم را بکند که بفهمیم مسائل و مشکلات مردم چیست و بدانیم مردم چه می‌گویند.

تبلور این خصیصه‌های مدیریتی در شخصیت یکی از مسئولین عالی‌رتبه جمهوری اسلامی در دهه 60، موجب شد تا بعد از گذشت سال‌ها، از شهید رجایی به عنوان یک مدیر کارآمد و مدبر یاد شود. به فرموده رهبر معظم انقلاب اسلامی «[شهید رجایی و شهید باهنر] در همان مدت کوتاه مسئولیتشان، طوری عمل کردند که از خودشان برای ما الگو باقی گذاشتند» و «حقیقتاً با تلاش سختی که کردند، با تحملی که به خرج دادند و با تمسکی که به عقیده و ایمان خودشان در عمل ورزیدند، موجب شدند که ما امروز بتوانیم برای تعریف مدل مورد نظر خودمان، اسم و یاد این‌ها را مطرح کنیم. در یک جمله کوتاه، کتابی از معنا را از نام این‌ها بفهمیم، این خیلی ارزش دارد.»

ایران سربلند متکی به یک فرد نیست و با از دست دادن عزیزانش همچنان به راهش ادامه داده و به قله‌ها رسیده مانند شهادت حاج قاسم سلیمانی عزیز و اینکه بعد از ایشان سردار قآنی آمدند و با قوت مسیر را ادامه دادند تا طوفان الاقصی و....

باید با قدرت و توان مضاعف ادامه دهنده مسیر شهدا خاصه مسیر پر افتخار ایشان باشیم